

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTiques I DE SOCIOLOGIA

LLICENCIATURA: SOCIOLOGIA

ASSIGNATURA: 25230 EPISTEMOLOGIA (6 crèdits)

DURADA: Segon semestre CURS: Tercer

CURS ACADÈMIC: 2004/2005

Professor Dr. Salvador Cardús i Ros

Objectius

El curs d'Epistemologia proposa a l'estudiant una revisió crítica de la pràctica de l'ofici de sociòleg. No és, doncs, un curs sobre *teories*, sinó que vol fomentar una reflexivitat exigent al servei d'una pràctica professional rigorosa. Per aconseguir aquest propòsit el curs desenvolupa tres blocs de continguts: unes consideracions prèvies a propòsit del coneixement; l'estudi dels problemes epistemològics que planteja la recerca en sociologia i, complementàriament, una sèrie de tallers que volen aproximar l'estudiant a diverses ocupacions pròpies de l'ofici, més a prop de la divulgació de la sociologia que de la mateixa recerca acadèmica.

Avaluació

L'avaluació es farà a partir d'un examen final, per bé que entre pels assistents regulars a classe, i previ acord amb el professor, es podrà realitzar un treball –de caràcter no obligatori, per tant- del qual es precisaran les característiques en el seu moment. A més, amb caràcter no obligatori però avaluable, es realitzaran uns seminaris sobre tècniques de divulgació en sociologia en l'horari de les tutories integrades.

PROGRAMA GENERAL

0. Preàmbul

La sociologia, cos de coneixements o perspectiva?
Problemes socials i sociològics
Saber comú i coneixement sociològic
Utilitat i inutilitat de la sociologia
Ingenuïtat positivista i sistematització del dubte

1. Coneixement, coneixement científic i sociologia de la ciència

Dubte i certesa
Confusió i descoberta
Teoria i provocació
Curiositat ociosa, saber instrumental i cientisme

2. L'ofici de sociòleg

L'epistemologia de la sociologia
La pràctica de la sociologia reflexiva
 La iniciació a l'ofici
 El pensament relacional
 El dubte radical
 La crítica de la tradició culta
 L'objectivació participant:

Tutories integrades - Seminari

La divulgació en sociologia.
La divulgació en sociologia.
La divulgació en sociologia.
La divulgació en sociologia.

1. La conferència
2. Els mitjans àudio-visuals
3. L'article periodístic
4. El treball editorial

Exercici de crítica conceptual

Bibliografia bàsica

Obligatòria

Pierre Bourdieu "La pràctica de la sociologia reflexiva" a *Per una sociologia reflexiva*. Barcelona: Herder, 1994, pp. 189-229. (Edició original: Réponses. *Pour unes anthropologie réflexive*. París: Éditions du Seuil, 1992)

Recomanada

Salvador Cardús "La sociologia com a pràctica i com a saber" a S. Cardús, coord. *La mirada del sociòleg*. Barcelona: Proa, 1999, pp. 171-198

Salvador Cardús i Joan Estruch "Teoria i provocació" a *Papers*, núm. 26, 1986, pàgines 69-104

Un llibre a escollir

Michael Claessens *La tècnica contra la democràcia. La ruptura progressiva entre ciència i societat*. Barcelona: La Campana, 1998

Harry Collins i Trevor Pinch *El gòlem. Lo que todos deberíamos saber acerca de la ciencia*. Barcelona: Crítica, 1996.

Anne Game i Andrew Netcalfe *Passionate Sociology*. Londres: Sage, 1996

Lluís Mallart *Sóc fill dels Evuzoc*. Barcelona: La Campana, 2ª ed. 1998

Paul Watzlawick *¿Es real la realidad?* Barcelona: Herder, 5a ed., 1992

Bibliografia complementària

Acadèmica

Baudouin Jourdan, ed. *Impostures scientifiques. Les malentendus de l'affaire Sokal*. París/Nice: La Découverte/Alliage, 1998

Josep Lluís Blasco i Tobies Grimaltos *Teories del Coneixement*. València: Universitat de València, 1997

Joan-Philippe Bouilloud *Sociologie et société. Épistémologie de la réception*. París: PUF, 1997

Pierre Bourdieu *Le métier de sociologue*. París. Mouton, 1973 (2a ed.). Ed. espanyola: *El oficio de sociólogo*. México: Ediciones del Siglo XXI

Jean Bricmont i Alan Sokal *Impostures intel·lectuals*. Barcelona: Empúries, 1999

A. F. Chalmers *Qué es esa cosa llamada ciencia?* Madrid: Siglo XXI, 1982

Carlo Ginzburg "Señales. Raíces de un paradigma indiciario" a *Crisis de la razón. Nuevos modelos en la relación entre saber y actividad humana*. Mèxic: Siglo XXI, 1983

Leszek Kolakowski *Husserl y la búsqueda de la certeza*. Madrid: Alianza, 1994

David Locke *Science as Writing*. Yale University, 1992. Edició espanyola: *La ciencia como escritura*. Madrid: Ediciones Cátedra, 1997

Josep Montserrat "Rationale, reale, apparens" a *Enrahonar. Quaderns de filosofia*, 1999, pp. 333-338

Robert Nisbet *La sociología como forma de arte*. Madrid: Espasa-Calpe, 1979

Josep-Maria Terricabras *Fer filosofia, avui*. Barcelona: Edicions 62, reed. 1995. Especialment pp. 9-49

Josep-Maria Terricabras *Atreix-te a pensar*. Barcelona: Edicions La Campana, 1997

Jesús Tusón *¿Com és que ens entenem? (si és que ens enentenem)*. Barcelona: Empúries, 1999

Paul Watzlawick *El arte de amargarse la vida*. Barcelona: Herder, 1984

Max Weber "La ciencia como vocación" a *El político y el científico*. Madrid: Alianza, 1969

Louis Wirth "Pròleg" a Karl Mannheim, *Ideologia i utopia*. Barcelona: Edicions 62, 1978, pp 27-42

Ficció

Gilbert K. Chesterton *La innocència del Pare Brown*. Barcelona: Plaza & Janés, 1965

Gilbert K. Chesterton *L'home que fou dijous*. Barcelona: Edicions 62, 1969

Tomasi di Lampedusa *El Guepard*. Barcelona: Grup Editor, 1996

David Lodge *Changing Places*. Penguin Books, 1975. Ed. catalana: *Intercanvis*, Vic: Eumo, 1989

David Lodge *Small World*, Penguin Books, 1985. Ed. espanyola: *El mundo es un pañuelo*, Barcelona: Versal, 1989

David Lodge *Nice Work*, Penguin Books, 1988. Ed. catalana: *Bona feina*. Vic: Eumo, 1990